

Sygn. akt VI Gz 190/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Walus-Rzasa (spr.)

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Renata Bober

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Kamuda

po rozpoznaniu w dniu 22 lipca 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa : (...) Sp. z o.o. w Ś.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 20 kwietnia 2015 r., sygn. akt V GC 480/15

postanawia:

I. oddalić zażalenie ,

II. zasądzić od powoda (...) Sp. z o.o. w Ś. na rzecz pozwanego (...) S.A. w S. kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Rzeszowie stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Gdyni.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że powód w uzasadnieniu pozwu wskazał na właściwość Sądu określoną w art. 20 ustawy z dnia 22.05.2013r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (DZ.U. z 2003 r. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.). Przy czym powód powołał się w pozwie na art. 35 kpc wskazując, że ma on zastosowanie także do następców prawnych podmiotów poszkodowanych, dochodzących powództw wymienionych w art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o przekazanie sprawy do Sądu właściwego miejscowo dla strony pozwanej powołując się na art. 20 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...).

Sąd Rejonowy uznał w niniejszej sprawie , że powód w myśl art. 187 § 1 kpt 2 kpc nie przytoczył żadnych okoliczności faktycznych uzasadniających wskazane w pozwie właściwości przemienne sądu. Na podstawie dowodów

przedłożonych do pozwu Sąd Rejonowy ustalił, że siedziba poszkodowanego mieści się na terenie Niemiec , a do zdarzenia (kolizji) doszło w W., również umowa najmu została zawarta w W..

Sąd Rejonowy uznał, że okoliczność, iż nabywca wierzytelności z tytułu odszkodowania z art. 436 kc ma siedzibę w okręgu właściwości Sądu Okręgowego w Rzeszowie pozostaje bez znaczenia gdyż przepis art. 454 § 1 zd. 2 kc odnosi się do zobowiązań umownych oraz, że nabywca wierzytelności w drodze umowy cesji nie staje się poszkodowanym.

Sąd Rejonowy odnosząc się do orzeczeń Sądu Najwyższego powołanych w uzasadnieniu pozwu wskazał, że wynika z nich jedynie, iż nabywca wierzytelności, czy to w drodze sukcesji uniwersalnej czy singularnej, może skutecznie powołać się na właściwość przemienną z art. 20 cyt. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) czy art. 35 kpc właśnie dlatego, że właściwość ta została ustalona wg kryterium przedmiotowego a nie podmiotowego. Innymi słowy skoro przedmiotem, roszczenia nabytego przez następcę prawnego jest nadal roszczenie odszkodowawcze, to nabywca takiego roszczenia może powołać się na art. 20 czy 35 kpc , ale wg właściwości sądu miejsca zamieszkania (siedziby poszkodowanego) lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia , a nie nabywcy wierzytelności. Skoro więc pozwany skutecznie podniósł zarzut niewłaściwości sądu w sprzeciwie , a powód nie przytoczył żadnych faktów na uzasadnienie właściwości Sądu Rejonowego w Rzeszowie – Sąd Rejonowy na podstawie art. 200 kpc przekazał sprawę wg właściwości ogólnej siedziby pozwanego.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód.

Zaskarżając postanowienie Sądu Rejonowego w całości zarzucił Sądowi Rejonowemu błędną interpretację przepisów dotyczących właściwości szczególnej przemienną określonej na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...).

W szczególności powód cytując art. 20 ust. 1 powołanej ustawy oraz art. 35 kpc zarzucił, że w przypadku cesji wierzytelności jej nabywca może tak samo jak poszkodowany powołać się na właściwość przemienną sądu. Dlatego też powód jako cesjonariusz może korzystać z możliwości wyboru sądu w dogodniejszej dla niego lokalizacji, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę poszkodowanego.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie V Wydziałowi Gospodarcemu.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda jest bezzasadne.

Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2013r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych powództwo o roszczenie wynikające z umów ubezpieczeń obowiązkowych lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń można wytoczyć bądź wg przepisów o właściwości ogólnej , bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

W niniejszej sprawie mając na uwadze cytowany wyżej przepis należy wskazać, iż stanowi on uregulowanie szczególne (lex specialis) w zakresie właściwości miejscowej sądów dla powództw wynikających z umowy ubezpieczenia obowiązkowego. Interpretacja ta ma zasadnicze znaczenie dla podjęcia oceny zarzutów zażalenia. W sprawach z powództwa wynikającego z ubezpieczenia obowiązkowego o właściwości miejscowej decyduje miejsce zamieszkania (albo siedziby) pozwanego , poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Zawarcie umowy przelewu wierzytelności nie prowadzi do zmiany sytuacji prawnej cesjonariusza. Przelew wierzytelności na rzecz powoda nie jest bowiem podstawą dochodzonego roszczenia. Z chwilą cesji następuje tylko skutek w postaci nabycia przez następcę prawnego cedenta przysługującej wcześniej cedentowi wierzytelności wobec jego dłużnika. Zmienia się zatem jedynie osoba wierzyciela, nie ulega zaś zmianie charakter jej roszczenia o zapłatę wobec dłużnika (postanowienie SN z dnia

16.11.2012r. sygn. akt III CZP 69/12). Powoduje to w konsekwencji, że powództwo przeciwko ubezpieczycielowi winno być dochodzone przed sądem właściwym w chwili powstania zdarzenia wg zasad ogólnych, lub – z powołaniem na właściwość przemienną – wg miejsca zamieszkania poszkodowanego, którym był cedent. Powód nie może zatem powoływać się na właściwość wynikającą z jego miejsca zamieszkania, jeżeli jednocześnie właściwość ta nie wynika z miejsca zamieszkania cedenta, który był poszkodowanym, i który ma siedzibę na terenie Niemiec.

Szczególny charakter powoływanego dla uzasadnienia właściwości sądu uregulowania art. 20 cyt. wyżej ustawy wyłącza zastosowanie regulacji przewidzianych w art. 31 i nast. kpc. Nie oznacza to oczywiście, że określona tym przepisem właściwość ma charakter właściwości wyłącznej. Jest to bowiem właściwość przemienna, a wybór sądu pozostawiony został powodowi. Jest on jednak ograniczony ramami zakreślonymi przez art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...). W tych okolicznościach wskazanie przez powoda sądu właściwości miejscowej związanej z miejscem jego siedziby nie może być uzasadnione powołanym przepisem, nie jest on bowiem ani poszkodowanym ani uprawnionym z umowy ubezpieczenia w rozumieniu cytowanej ustawy.

Jak słusznie podkreślił Sąd Rejonowy, powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, właściwość przemienna sądu została określona w tym przepisie za pomocą kryterium przedmiotowego, nie zaś podmiotowego.

Nie ma również zastosowania w sprawie art. 35 kpc albowiem wskazuje on na właściwość sądu w którego okręgu nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę, a z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że do zdarzenia doszło w W..

W tym stanie rzeczy, stwierdzając bezzasadność zarzutów podniesionych w zażaleniu, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc orzekł, jak w postanowieniu.